

Szegedi különlegességek az iparpártolás körül.

— Érdekes harc egy városi munkáért. —

(Saját tudósítónktól.) Tízezer koronás munkára hirdetett pályázatot a város. A munkára — a városi vízvezeték föntartása — három szabályszerű pályázat érkezett be és most a döntés körül indokolatlan harc keletkezett, amely elkerülhető lett volna, ha a tanács a közszállítási szabályrendelet kifejezett utasításaihoz alkalmazkodik és nem hoz olyan érthetetlen határozatot, amely nélkülöz minden etikai, gyakorlati vagy ipari súlyt és jelentőséget. Nem szívesen avatkozunk az ilyen ügyekbe, ha a maguk útján mennek. De itt már a tanács határozata is helytelen és ma egyik előkelő szegedi iparostól levél érkezett hozzánk, amely arra hívja föl figyelmünket, hogy ezt az ügyet is az iparpártolás ügyévé akarnák tenni.

Le kell közölnünk ezt az őszinteségektől duzzadó levelet, mert azokból, amik belőle tudomásunkra jutnak, azt látjuk, hogy olyan jelenségekről van szó, amelyek a közszállítások odaitélése körül uralkodó gyakorlatot iparellenes irányba terelik és az iparpártolás nagy horderejű ideáját részint frázissá súlyosztják, részint arra akarják kipreparálni, hogy egyéni érdekek jogosulatlan istápolására adja meg a jogcimet. Az egyik ellen pedig ép oly eréllyel kell tiltakozni, mint a másik ellen. A kérdést egyébként teljesen megvilágítja az a levél, amelyet ebben az ügyben kaptunk és itt közlünk.

Tekintetes Szerkesztő Ur, távol állok azoktól a harcoktól, amelyeket Szegeden újabban az iparpártolás jelígeje alatt megvívunk, de iparos vagyok, a város régi és — azt hiszem — dolgos munkása. Ugy hallom, hogy a városi vízvezeték föntartására hirdetett pályázat eredményével *mindenki* elégedetlen és hogy mozgalom készül, mely azt akarja dokumentálni, hogy a tanács a *köteles iparpártolást sértette meg akkor*, amikor Fekete Béla ajánlatát ennél a versenytárgyalásnál mellőzte. Nem vagyok a nyilvánosság embere, mert nem értek hozzá, de ennél a kérdésnél kezd minden annyira a fejetejére állítódni, hogy nem fog ártani kis lecke töltem, a csendes, de talán ép azért tárgyalogósbabb embertől.

A város pályázatot hirdetett a városi vízvezeték fönttartási munkáira. Fehér Imre 10, Fogel Ede 16 és Fekete Nándor 18 százalékot engedett pályázatában a mérnökség egységáiraiból. A munkát tehát, ha annak odaitélésénél az a főszempont, hogy ki a legolcsóbb, Fekete Nándornak kellett volna megkapnia. De a tanács döntés előtt a mérnökségtől kért véleményt és onnan — az aktát láttam, mert pontosan utána nézek az olyan dolognak, amelyről véleményt akarok mondani — a következő adatokat kapta: Fekete bádógos műhelye körülbelül 25 négyzetméter nagyságu, tehát akkora, mint egy kis szoba. Segédje nincs, két inassal dolgozik, a berendezése még kezdetleges. Fogel Ede husz segéddel dolgozik, nagy és gazdagon felszerelt műhelye van, ezt a munkát 10 éve végzi a városnak jól. A tanács a mérnökség információja alapján nem választott a két versenyző közül, hanem új pályázatot irt ki.

— Ha szó lehet arról, hogy az iparosság

ilyen ügyekben megmozduljon, amint hogy kár lenne az erőket így elfecsérelni, a *legérélyesebben kellene elítélnie azt, hogy a tanács ezt a munkát nem merte odaitélni Fogel Edének*. Megindokolom, miért:

1. Tízezer koronás munkáról van szó, tehát az a két százalék különbség, ami Fekete és Fogel ajánlata között van, *épen 200 koronának felel meg*. A közszállítási szabályrendelet szavai és szelleme kötelességeivé és jogává teszik a hatóságoknak, hogy ne csak az árakra, hanem a vállalkozó megbízhatóságára és szállító képességére is tekintettel legyen. Nem szeretném, ha szavaimnak olyan él adódna, mintha Fekete renoméját akarom megrontani. Nehéz és nyomasztó viszonyaink között ettől bizonyára mindenki tartózkodik, de az csak természetes, hogy a *főnálló körülmények között ezt a munkát oda kellett volna itélni Fogelnek*.

2. A tanács döntésénél kerteség, de egyuttal szítja az ipar *ikátlanságot is, mert az iparosokat kiszolgáltatja egymásnak*. Az első pályázat alapján az iparosok belelátnak egymás számításába, ami a második pályázatnál rendszerint olcsóbb ajánlattételre készíti őket, ami az iparosoknak, de a városnak az érdekeivel is ellenkezik.

3. Legtöbbszörre már a pályázatokat *helytelenül* írja ki a tanács, úgy, hogy a pályázókra és az eredményre való tekintet nélkül már e miatt meg lehetne támadni minden pályázatot.

4. Régen bebizonyosodott, hogy olcsón megkapni egy munkát és arra berendezkedni: gazdasági képtelenség. Amennyiben tehát ennél a kérdésnél szóba jöhet az iparpártolás kötelessége, Fogelnek ki kellett volna adni a munkát. De a pályázat körülményei és a város érdeke is kizárólag ezt a döntést tették volna érthetővé.

Végül engedje meg a szerkesztő ur, hogy a legutóbb lezajlott iparos mozgalomhoz is hozzászóljak nagyon röviden. Itt már szó volt *általános iparos érdekről*. De úgy vagyok értesülve, hogy ma már a legtöbb iparos más véleményen van, nem erről az ügyről. Tisztán látjuk ugyanis, hogy polgármesterünk *nem indokolatlanul* tartotta vissza a telekátengedésre vonatkozó határozatot. A mint, hogy ez érthetetlen lett is volna. Hiszen Pálffy Dániel rátermettségét és érdemeit ő is ismeri és méltányolja. Ugy a kitűnő Pálffy, mint a többi iparos rászolgált a város érdemeire és hogy itt csak félreértésről volt szó, az *előttünk, iparosok előtt már tisztázva van*. Szerkesztő ur hive (Aldirés.)

Ehez az érveléshez és véleményadáshoz kevés hozzátenni valónk van. Sürgősen meg kell szünni annak a helytelen, energiátlan és őszinteséget nélkülöző eljárásnak, amely egyrészt a pályázatok kiírásánál, másrészt azok elbírálásánál divattá emelkedett. Végzetes dolognak tartanók — és nem is hiszszük, hogy bekövetkezik — ha ebben az ügyben az iparosság állást foglalna, még hozzá helytelenül. Föltétlenül Fogelnek van igaza és mi csak egy reperációt ismerünk el helyesnek, ha az még lehetséges: a munka kiírására vonatkozó pályázatot megsemmisíteni és a vállalatot Fogelnek odaitélni.

Szegedi munkások Bulgáriában.

— Hét korona napibér. —

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt a bolgár kormány megbízásából két bolgár hivatalnok érkezett Szegedre, azzal az utasítással, hogy a *ruszcsuki* vasut építésére szerezzenek munkásokat. Bulgáriában ugyanis nincs munkás. Minden épkezáló ember a harctéren van, az építkezések, az állami munkák megakadtak. A ruszcsuki vonal kiépítése azonban rendkívül sürgős, a melynek meghatározott terminusra rendelkezésre kell állani. Így most a külföldön keresnek munkásokat.

A két bolgár kiküldött tolmács útján érintkezett a szegedi munkásokkal. Megszólították a korzó platfójai alatt üldögélő és az utcák sarkán diszkaló munkátlanokat. Minden szépet és jót ígértek, hét korona napibért, kedvező elbánást és hasonló jókat. Igen sokan elfogadták a bolgárok ajánlatát.

— Miért ne mennénk — mondogatták — ugyis a nyakunkon van már a tél. Nincs kereset.

A bolgárok az iparhatóság közvetítésével dolgozó munkásokkal is tárgyalásba bocsátkoztak. A magyar ember könnyen hajlik az ilyen kalandos vállalkozásra. Még attól sem riadnak vissza, hogy most lángban áll a Balkán. Mintegy százan már leszerződtek, még ötven munkást keresnek Szegeden. Az iparhatóságon Fodor Jenő rendőrkapitány közvetíti a tárgyalásokat.

A már leszerződött munkások utlevelet kértek a rendőrségen. Somogyi Szilveszter dr. főkapitány azonban előbb értesítést kért a szófiai konzulátustól, hogy komoly-e a dolog és két bolgár hivatalnoknak van-e föltalalmazása munkások szerződtesítésére?

A konzulátustól tegnap megérkezett a távirati válasz, amely megerősítette a két bolgár kiküldetését. Az iparhatóságon most javában tart a közvetítő tárgyalás.

A legcsekélyebb okunk sincs arra, hogy tapsoljunk ennek a munkás-ekszpediálásnak. Az ország annyira bővelkedik munkásokban, hogy egy városból a Balkánra százötven is juthat? Ki hitte volna! Folyton szaporodnak a gyári és egyéb vállalkozások, amelyek alig képesek összeszedni a munkásokat. Erre leutazik két bolgár és az iparhatóság becsomágoz nekik százötven munkást. Hét korona napibér — csalogató. Amerikában már megtanulták sok ezren, hogy mit jelent a „nagy” munkabér.

Az iparhatóságnak föl kellene világosítani a munkásokat, akiket csak a kalandvágy hajt Bulgáriába, hogy milyen kockázatos a vállalkozásuk.

Tisza István beszámolója Aradon. Országos jelentőségű politikai esemény színhelye lesz november 16-án Arad. Megérkezik a város nagynevű országgyűlési képviselője, a munkapárt vezére, Tisza István gróf képviselőházi elnök, hogy beszámoljon arról a hazafiás munkálkodásról, amelyet az egész

Szalon a TISZA-SZÁLLÓ modernül berendezett új kávéházában
Five o'clock. Szinhazi vacsorák.